

Данни от информационната система на ЕС за обявяване на
някои особено опасни болести по животните (ADIS)
за периода 09.04 - 15.04.2026 г.

Епизоотична обстановка в България, съседни страни и ЕС

Информационната система на ЕС за болестите по животните (ADIS) се регулира от Регламент (ЕС) 2016/42 и е предназначена да регистрира и документира развитието на ситуацията с важни инфекциозни болести по животните. Това е инструмент за управление на заболяванията, който осигурява незабавно уведомяване, както и подробна информация за огнища на най-важните болести по животните в страните на равнището на ЕС. Системата ADIS има пряко въздействие върху търговията с живи животни и продукти от тях, както за вътрешния пазар, така и за международната търговия с трети страни.

За периода 09.04. – 15.04.2026 г. по данни от информационната система за болестите по животните (ADIS) са регистрирани следните заболявания:

През разглеждания период от време в България не са докладвани заболявания.

По отношение на държавите, с които България има общи граници, данните за регистрирани заболявания са следните:

- Гърция е докладвала 6 огнища на *Шан*, серотип - SAT 1 и 3 огнища на *Шарка при овце и кози*;
- Румъния е докладвала 1 огнище на *Африканска чума по свинете* при домашни свине, 13 огнища на *Африканска чума по свинете* при диви свине, 2 огнища на *Инфекциозна анемия по конете*, 1 огнище на *Високопатогенна инфлуенца при диви птици /H5N1/* и 2 огнища на *Бяс.*;
- Сърбия е докладвала 3 огнища на *Африканска чума по свинете* при домашни свине, 1 огнище на *Африканска чума по свинете* при диви свине,
- Турция е докладвала 1 огнище на *Шан* серотип SAT 1, 2 огнища на *Бяс* и 2 огнища на *Шарка при овце и кози*;

За периода 09.04. – 15.04.2026 г. общо в ЕС са регистрирани следните заболявания:

- *Африканска чума по свинете* при домашни свине в Румъния (1 огнище) и Сърбия (3 огнища);
- *Африканска чума по свинете* при диви свине в Германия (63 огнища), Испания (2 огнища), Хърватия (1 огнище), Унгария (23 огнища), Италия (31 огнища), Литва (37 огнища), Латвия (16 огнища), Полша (66 огнища), Румъния (13 огнища), Сърбия (1 огнище), Словакия (13 огнища) и Украйна (1 огнище);
- *Инфекция с *Echinococcus multilocularis** в Лихтенщайн (1 огнище);
- *Инфекциозна анемия по конете* в Румъния (2 огнища);
- *Шап, серотип SAT 1* в Кипър (27 огнища), Гърция (6 огнища) и Турция (1 огнище);
- *Високопатогенна инфлуенца при птици, отглеждани в плен /H5N1/* в Германия (1 огнище);
- *Високопатогенна инфлуенца при диви птици /H5 N нетипизиран/* в Белгия (1 огнище);
- *Високопатогенна инфлуенца при диви птици /H5N1/* в Австрия (4 огнища), Белгия (5 огнища), Чехия (1 огнище), Германия (69 огнища), Дания (4 огнища), Унгария (2 огнища), Нидерландия (3 огнища), Норвегия (1 огнище), Полша (4 огнища) и Румъния (1 огнище);
- *Високопатогенна инфлуенца при диви птици в процес на потвърждение* в Норвегия (1 огнище);
- *Високопатогенна инфлуенца при домашни птици /H5N1/* в Дания (1 огнище) и Полша (14 огнища);
- *Инфекция с вируса на Нодуларен дерматит* в Италия (1 огнище);
- *Инфекция с *Mycobacterium tuberculosis complex** в Испания (1 огнище) и Франция (7 огнища);
- *Инфекция с вируса на Нюкасълска болест* в Германия (3 огнища), Испания (2 огнища) и Полша (8 огнища);
- *Инфекция с вируса на Нюкасълска болест /AHL/* в Чехия (1 огнище) и Полша (5 огнища);
- *Бяс* в Молдова (2 огнища), Полша (1 огнище), Румъния (2 огнища) и Турция (2 огнища);
- *Шарка при овце и кози* в Гърция (3 огнища), Турция (2 огнища) и Косово* (1 огнище);

Изводи:

1. През отчетния период България не е докладвала заболявания.
2. Наблюдава се леко намаляване в броя огнищата на заболяването *Африканска чума по свинете* при диви свине в сравнение с предходната седмица в ЕС.
3. През тази седмица се появява ново огнище на инфекция с *Echinococcus multilocularis* в Лихтенщайн.
4. Установено е ново огнище на инфекция с вируса на *Нодуларен дерматит* в Италия.
5. Наблюдава се повишаване в броя на огнищата на равнище ЕС на заболяването *Високопатогенна инфлуенца при диви птици /H5N1/* в сравнение с предходната седмица.
6. Установено е ново огнище на *Високопатогенна инфлуенца при птици, отглеждани в плен /H5N1/* в Германия.

Сравнителен анализ на епизоотичната обстановка по отношение на ASF и HPAI в ЕС и България – март–април 2026 г.

Този сравнителен анализ на епизоотичната обстановка в Европейския съюз и България е изготвен въз основа на данни от ADIS (Animal Disease Information System), със специален фокус върху:

- Африканска чума по свинете (ASF);
- Високопатогенна инфлуенца по птиците (HPAI).

Анализът обхваща:

- седмични данни за март 2026 г.;
- седмица 02–08.04.2026 г.;
- седмица 09–15.04.2026 г.

При интерпретацията на данните за ASF за България следва да се отчете, че:

- при диви свине се прилагат основно серологични изследвания;

При интерпретацията на данните за ASF при диви свине следва да се отчита, че се прилагат както вирусологични (PCR), така и серологични (ELISA) методи. Установяването на антитела при липса на доказан вирус поставя въпроса за оптималния избор на проби при мониторинга. В практиката най-често се изследва далак, но е възможно този тип проба да не е най-чувствителен при определени стадии на инфекцията.

В тази връзка, в научната литература и експертната практика се обсъжда възможността таргетни органи като тонзили и субмандибуларни лимфни възли да предоставят висока диагностична чувствителност за откриване на вирусен геном при определени условия. Това е особено релевантно в ситуации, при които се предполага наличие на остатъчна или слабо изразена вирусна активност.

Поради това може да се обмисли разширяване на пробовземането с включване на такива тъкани, с цел повишаване на вероятността за вирусологично потвърждение и по-прецизна оценка на епизоотичната ситуация.

- установяват се антитела срещу вируса;

- липсват системни доказателства за наличие на вирус чрез вирусологични методи (PCR).

В тази връзка:

ВАЖНО: Наличието на антитела не представлява доказателство за активна циркулация на вируса.

Следователно, не може да се прави заключение за активен епизоотичен процес единствено въз основа на серологични резултати, въпреки че откриването на антитела срещу вируса на АЧС също означава случай на болестта – при забраната в ЕС за прилагане на ваксина.

Тенденции:

ASF

- Липса на рязко намаляване на серопозитивността;
- Отсъствие на доказана активна вирусна циркулация;
- Намаление на случаите на ниво ЕС.

Наблюдава се устойчивост на пост-епизоотичната фаза.

HPAI

- Ясно изразен сезонен спад;
- Преминаване към спорадични случаи;
- Липса на огнища в птицевъдни обекти.

Налице е затихване на епизоотичния процес.

Оценка на риска за България:

ASF

Период	ЕС – ниво	България (диви свине)	Домашни свине	Тенденция
Март 2026	Високо	Стабилна серопозитивност	Единични или липсват	Стабилност
02–08.04	Средно-високо	Без съществена промяна	Липсват	Задържане
09–15.04	Средно	Лек спад	Липсват	Намаление

HPAI

Период	ЕС – ниво	България (диви птици)	Птицевъдни обекти	Тенденция
Март 2026	Високо	Наличие	Ограничени случаи	Пик
02–08.04	Средно	Намаляване	Липсват или единични случаи	Спад
09–15.04	Ниско	Спорадични	Липсват	Рязък спад

ASF - Обща оценка: **НИСКЪК ДО УМЕРЕН РИСК**.

Обосновка:

- липса на вирусологично потвърждение;
- наличие на антитела (индикатор за минала експозиция);
- отсъствие на огнища в индустриални свинеферми.

Регионална оценка:

- Северна България: умерен риск (трансграничен фактор);
- Южна България: нисък до умерен риск;
- Централна България: нисък риск.

HPAI - Обща оценка: **НИСКЪК РИСК** (към средата на април 2026).

Обосновка:

- рязък спад на огнищата;

- липса на случаи в птицевъдни обекти;
- сезонно затихване.

Регионална оценка:

- Черноморски регион: умерен риск;
- Дунавски регион: умерен риск;
- Вътрешност на страната: нисък риск.

Сравнение с 2025 г.

ASF: 2025 и 2026 - пост-епизоотична фаза.

HPAI: 2025: по-висока интензивност, а за 2026 - по-кратък и по-слаб сезон.

Основни изводи

- България не се намира в епизоотична криза по отношение на тези две заболявания;
- При ASF се наблюдават серологични данни за предходна експозиция, без достатъчно доказателства за активна вирусна циркулация;
- При HPAI е налице сезонно затихване;
- Рисковете са контролируеми при поддържане на текущите мерки.

Препоръки:

За ASF:

- продължаване на пасивния и на активния надзор;
- поддържане на биосигурност;
- целенасочен вирусологичен контрол (PCR) при възможно вземане и изпращане за изследване на сливици или подчелюстни лимфни възли от отстреляните диви свине.

За HPAI:

- запазване на мониторинга при диви птици;
- контрол в рискови зони (водоеми).

Заключение:

Епизоотичната обстановка в България към средата на април 2026 г. се характеризира със стабилност и контролируем риск.

ASF: пост-епизоотична ситуация, без доказана активна циркулация;

HPAI: сезонно затихване и нисък риск;

Необходим е продължаващ мониторинг и поддържане на съществуващите контролни мерки.

Карта 1: Обявените заболявания за периода 09.04. - 15.04.2026 г. по данни на ADIS в ЕС.

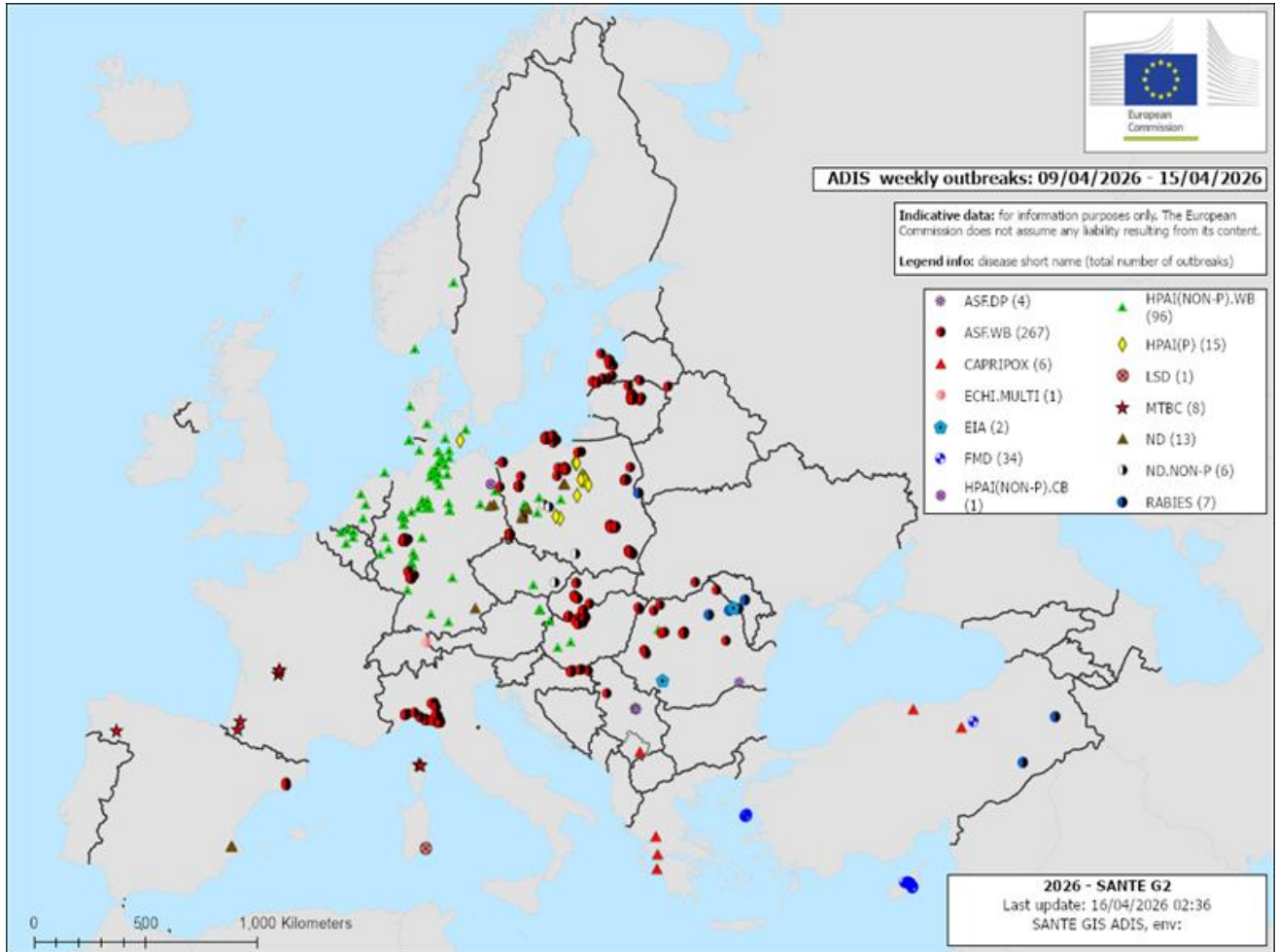

Табл.1: Справка на обявените заболявания за периода 09.04.2026 г. - 15.04.2026 г. по данни на ADIS.

Държава	Африканска чума при домашни свине	Африканска чума при дивни свине	Инфекция с Echinococcus multilocularis)	Инфекционна анемия по конете	Шап, серотип SAT 1	Високопатогенна инфлуенца при птици, отглеждани в плен /H5N1/	Високопатогенна инфлуенца при дивни птици / H5 (нетипизиран)	Високопатогенна инфлуенца при дивни птици /H5N1/	Високопатогенна инфлуенца при дивни птици (в процес на потвърждение)	Високопатогенна инфлуенца при домашни птици /H5N1/	инфекция с вируса на Нодуларен дерматит	Инфекция с Mycobacterium tuberculosis при говеда	Инфекция с вируса на нюкаслска болест /	Инфекция с вируса на нюкаслска болест /AHL/	Бяс	Шарка при овце и кози
Австрия	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Белгия	0		0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Кипър	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Чехия	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Германия	0	63	0	0	0	1	0	69	0	0	0	0	3	0	0	0
Дания	0	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0
Испания	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0
Франция	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
Гърция	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Хърватия	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Унгария	0	23	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Италия	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Лихтенщайн	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Литва	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Латвия	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Молдова	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Нидерландия	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Норвегия	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Полша	0	66	0	0	0	0	0	4	0	14	0	0	8	5	1	0
Румъния	1	13	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0
Сърбия	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Словакия	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Турция	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Украйна	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Косово*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Общо:	4	267	1	2	34	1	1	94	1	15	1	8	13	6	7	6

Анализите на данни на ADIS за предходните седмици, са публикувани на следния линк:

<https://corhv.government.bg/%D0%94%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D1%82-adis-c-196>

Таблица с обобщените данни по заболявания и държави от началото на годината до момента (с натрупване) можете да откриете на следния линк:

<https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/adis/public/notification/outbreaks-current-year-report>

Изготвил информацията:

Д-р Стефан Григоров, д-р Евгени Макавеев

24.04.2026 г.